

Ampliatio facultatis Praefatorum absolventi Fratres.

Qui sint Causae Apostolicae Sedi refervati.

Ampliatio iuris sepeliendi. In quoad solutione quarumdam aliter statuisse conc. Trid. sess. 25. cap. 13.

pore interdicti fratres, & sorores dicti Tertii Ordinis Beati Francisci de Penitentia nuncupati, necnon ipsorum fratrum Minorum, ac fratrum, & sororum dicti Tertii Ordinis, & monialium Sanctae Clarae procuratores, & negotia gerentes utriusque sexus admittere ad divina.

§. 5. Preterea quia idem Clemens Praedecessor in dictis suis literis, Generalibus, & Provincialibus Ministris, & eorum Vicariis, ac Custodibus, absolventi fratres eiusdem Ordinis, necnon fratres dicti Ordinis, quos ipsi Ministri, Vicarii, & Custodes habuerint pro tempore in Confessores, absolventi ipsos Ministros, Vicarios, & Custodes ab excessibus, & censuris, nisi talia perpetrassent, propter quae essent merito ad Sedem Apostolicam destinandi, ac cum eis desuper dispensandi, facultatem concedit, & propterea qui sint destinandi, per sepe revocetur in dubium, ut absolventium, & absolventorum, dispensantium, & dispensatorum pro tempore puritati conscientiae consulamus. Declaramus haereticos relapsos, schismaticos, & qui literas Apostolicas falsificassent, aut ad infideles prohibita detulissent, dumtaxat esse ad Sedem Apostolicam merito destinandos. Reliquis vero omnibus, etiam Simoniae pravitae qualitercumque irretitis, posse per illos, quibus inibi conceditur, absolutionis beneficium, & dispensationis gratiam, iuxta casuum exigentiam impertiri.

§. 6. Eam vero partem literarum eiusdem Clementis Praedecessoris, in qua sepulturam in Ecclesiis fratrum dicti Ordinis liberam esse voluit, salva iustitia Ecclesiarum, a quibus corpora mortuorum assumuntur, declarantes, libertatem huiusmodi, intelligi debere, etiam quoad hoc, ut fratres ipsi nullius super hoc petita licentia, Parochias, in quibus corpora praedicta forent cum Cruce processionaliter ingredi, ac corpora ipsa levare, & ad eorum Ecclesias sepelienda deferre possint, ubi hoc consuetum foret, vel Presbyteri de levatione requisiti id facere recusarent, nec cogantur inviti etiam praetextu cuiusvis consuetudinis, ipsi vel defunctorum consanguinei, illa ad Parochiales Ecclesias, aut loca deferre, & cum illis vel sine, inibi celebrare, vel celebrari facere pro eisdem defunctis aliqua divina officia, ante vel post sepulturam eorumdem. Iustitiam autem Ecclesiarum a quibus corpora ipsa sumuntur, iuxta eiusdem Clementis Praedecessoris voluntatem, salvam esse debere decernimus eo casu, quo dumtaxat apud loca ipsorum fratrum corpora ipsa sepeliuntur: si vero non apud eos, seu alios etiam Mendicantium Ordinum professores corpora ipsa contingeret sepeliri, ex his, quae ad fratres praedictos, apud quos tunc corpora ipsa non sepelirentur, de bonis defunctorum quomodolibet obveniret quovis particulari vel universalis titulo directe vel per obliquum, nullam Canonicam aut Parochialem portionem dare teneantur, nec similiter ali-

qua portio debeatur de his, quae ad certos determinatos usus, eisdem fratribus vel eorum domibus, in genere aut in specie, etiam de bonis eorum, quorum cadavera apud eos contigerit sepeliri, nec etiam in casibus, in quibus per eisdem Clementis, & aliorum Praedecessorum nostrorum specialia privilegia fratres ipsi ab huiusmodi solutione quartae sunt exempti, nec aliquo casu de candelis, quae ad manus fratrum dantur, quarta aliqua quomodolibet detrahatur. In reliquis vero casibus, quam in praemissis, in quibus quarta ipsa solvenda veniret, conventiones si quae sunt inter fratres praedictos, & locorum Ordinariorum, ac Ecclesiarum rectores inita, laudabiles, & honestae, in posterum observentur.

§. 7. Et si forte, per nos vel Sedem Apostolicam, de pie legatis, dispositis, & relictis in genere, vel specie, decima, vel alia portio, seu quota alteri pie, vel non pie causa, ex quavis causa haecenus concessa foret, aut in posterum concedi, & solvi aut dari mandari contingeret, fratres praedictos, & illorum domos ac eis legata, & relicta aut alias in eorum favorem disposita, in concessione, & mandatis huiusmodi decernimus, & volumus non includi, nisi de ipsis fratribus, & praesenti decreto, ac voluntate nostra, non per generales clausulas, quae etiam specialem mentionem importare viderentur, sed vera, & specifica mentio fiat in eisdem.

§. 8. Indultum vero eiusdem Clementis praedecessoris de decimis non solvendis, ad quaecumque bona dictorum fratrum, & quaecumque decimas, etiam quas vulgus Papales appellant, & Apostolica Sedes pro Christianae fidei defensione, aut aliis imminentibus per sepe necessitatibus indicit, & quaecumque alia onera motu, & scientia praedictis extendimus, decernentes ipsos fratres Minores etiam si per quoscumque exemptos, & mendicantes solvi mandarentur, cum quibusvis derogatoriis, & fortioribus clausulis, ad illarum solutionem non teneri, & in illorum solutione, cessando, censuras, & poenas aliquas non incurrere, nisi praesentibus non per generales, aut alias clausulas specialem mentionem importantes, sed alias sit derogatum specificae earum de verbo ad verbum inserto tenore.

§. 9. Et ne praetextu constitutionis Innocentii Papae Quarti praedecessoris nostri, quae incipit (Volentes) locorum Dioecesanorum, & aliorum Ordinarii, aut alii quicumque in personas, & loca fratrum praedictorum contra eiusdem Clementis praedecessoris in fine literarum praedictarum ordinationem sibi quicumque jurisdictionem, & superioritatem vendicare praesumant, districte inhibemus, ne quisquam absque dicte Sedis speciali commissione, & auctoritate, in personas, domos, & loca dicti Ordinis fratrum Minorum, utpote prorsus exempta, aliquam excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententias, speciali-

Exemptio aliquid solvendi de legatis piis.

Ampliatio exemptionis a decimis.

Ampliatio exemptionis a jurisdictione Ordinarii. Tu adverte, quod Concilium Trid. sess. 4. cap. 7. aliud statuit.

Facultas aucto- licentia confessorum.

Loca Monialium deservita fratribus applicentur.

Mortuum habitum Tertiariorum cum licentia Fratrum sepeliuntur.

cialiter, vel generaliter quomodolibet promulgare, aut in personas, domos, & loca huiusmodi aliquam praerogativam, superioritatem, & jurisdictionem quomodolibet exercere praesumat, etiam ratione contractus, vel delicti, seu rei de qua contra ipsos ageretur, ubicumque in eatur contractus, committatur delictum, & res ipsa consistat. Decernimus quoque ex nunc quaslibet excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententias, & quoscumque processus, quasvis poenas, & sententias generales, vel speciales continentes, quos & quas promulgari, vel haberi, & omnia quae contra fratres, domos, & loca dicti Ordinis quomodolibet fieri contigerit, etiam eorum exemptione, utpote notoria non aliter allegata, nullius roboris, vel momenti esse, & pro infectis prorsus haberi debere.

§. 10. Praeterea quia parochialium Ecclesiarum Rectores praefati, erga illos, qui dictis fratribus Ordinis Minorum eorum peccata constituentur, per sepe se reddunt in exhibitione Eucharistiae, & Extreme unctionis difficiles, concedimus ipsis fratribus Ordinis Minorum, ut eisdem personis eis confessis, quibus rectores praefati sine rationabili causa denegaverint, seu malitiose distulerint Eucharistiae seu Extreme unctionis sacramenta ministrare, super quo eorumdem confessorum assertioni stari debeat, illa petentibus possint impune exhibere.

§. 11. Et quum aliquando contingat Monasteria Monialium sanctae Clarae, & Minoritarum, seu Sancti Damiani nuncupatarum monialibus deservita, adeo ut de eorum reformatione spes nulla super sit, convenientiusque sit, quod illorum sic deservitorum bona ad ipsos fratres deveniant, quorum erant cura commissa, quam ad alios, illa quae sic deservita existunt, & deserviti contigerit in futurum, cum eorum bonis omnibus perpetuis usibus fratrum domui dicti Ordinis Minorum eiusdem deserviti monasterii propinquiori applicamus, itaut fratres ipsi possint de illis, & eorumdem monasteriorum structuris, & edificis pro eorum voluntate disponere. Provisio quod illorum Ecclesiae, & oratoria, ad prophanos usus non redigantur, sed in illis quandoque divina celebrentur officia.

§. 12. Insuper quum nonnulli ad Ordinem praedictum fratrum Minorum specialem gerentes devotionis affectum, ordinent eorum cadavera cum habitu fratrum Minorum, aut Sororum dicti Ordinis de Penitentia sepeliri, ne ex illorum corporum delatione ad alia loca, Ordini, & fratribus praedictis injuria irrogetur, decernimus tales apud fratres ipsos esse sepeliendos, etiam si alibi suam elegerint sepulturam, nec posse etiam in loco per eos electo cum habitu quomodolibet sepeliri, aut ad sepeliendum portari, absque fratrum domus loci, in quo tales decesserunt expressa licentia, & assensu.

§. 13. Ceterum ne, si ratione parochia-

lium Ecclesiarum, apud quas domus eorumdem fratrum constructae fuerint aut constructurae in posterum, locorum Ordinariorum in eisdem fratres aliquam superioritatem vendicare tentarent, fratrum eorumdem quies in aliquo perturbaretur, concedimus eisdem fratribus, ut in sic concessis, & quas eis concedi contigerit curatis Ecclesiis, possint per Capellanum per eos pro eorum nutu ponendum, & amovendum, curam huiusmodi exercere, qui quamdiu capellanatus huiusmodi fungetur officio, ac si dicti Ordinis Minorum professor existat, dictorum fratrum Minorum libertate, & exemptione fruatur. Ecclesiae vero praedictae, & illarum bona, illa qua domus fratrum dicti Ordinis praerogativa latentur.

§. 14. Et ut dicti Ordinis professoribus omnino vagandi tollatur occasio, & ad Apostolicam Sedem recurrendi subtrahatur pro posse necessitas, Generali, & Provincialibus Ministris dicti Ordinis pro tempore existentibus, & illorum Vicariis, dispensandi cum dicti Ordinis Minorum professoribus, defectum natalium, ex adulterio, sacrilegio, incastu, & quovis alio nefario, & illicito coitu provenientem patientibus, necnon cum his qui ex quavis causa (praeterquam homicidii voluntarii, bigamiae, & mutilationis membrorum) irregulares forent, postquam Ordinem ipsum professi fuerint, ut defectu, & irregularitate huiusmodi non obstante, irregulares ipsi ad quoscumque etiam sacros Ordines promoveri, & in illis etiam altaris ministerio ministrare, & tam ipsi regulares, quam defectum natalium patientes praedicti, ad quaecumque administrationes, & officia dicti Ordinis eligi, recipi, & assumi, illaque gerere, & exercere, libere, & licite valeant, motu, scientia, & auctoritate praedictis concedimus per praesentes.

§. 15. Rursus intelleximus, quod & si bonae memoriae Joannes Papa Vigintimus secundus praedecessor noster illorum opinionem, qui assererent, quod confessi fratribus praedicti Ordinis, & aliorum Ordinum Mendicantium, ad audiendas confessiones iuxta juris dispositionem deputatorum pro tempore tenebantur eadem peccata rectori eorum parochialis Ecclesiae iterum confiteri, reproba verit; & deinde praefatus Eugenius praedecessor reprobationem huiusmodi approbaverit, contra talia asserentes tamquam de haeresi suspectos, per locorum Ordinarios inquiri; & procedi mandaverit, ac successive pia memoriae Nicolaus Papa V. similiter praedecessor noster gesta in praemissis ab eisdem Joanne, & Eugenio praedecessoribus robor perpetuae firmitatis obtinere debere decreverit; nihilominus adhuc nonnulli eorum inhaerentes protervia, opinionem praedictam, & desuper factos, damnatos, & male sonantes, ac reprobos articulos, veros esse affirmare non ventur, ut talium praesumptuosa temeritas tanto minus invalescat, quanto plurium erit superiorum correctioni

1474. Exemptio parochialium. Eccl. Ordinis jurisdictione Ordinariorum. Tu vide Conc. Trid. sess. 25. cap. 11.

Praefatorum Ordinis facultas dispensandi ab irregularitate, &c.

Ampliatio damnationis haecenus facta de opinione, quod confessi fratribus, iterum Parochis confiteri debent.

1474.

reſtioni ſubjecta, conſeſſam contra tales, per ejuſdem Eugenioi prædeceſſoris literas locorum Ordinariis facultatem, ad inquitores hæreticę pravitateſ extendimus, ac volumus quod inquitores ipſi quicumq; fuerint eadem qua Ordinarii contra tales auctoritate fungantur.

Communica-
tio privile-
giorum inter
Ordines S.
Dominici, &
Ordinem S.
Franciſci.

§. 16. Poſtremo quum Prædicatorum ſicut, & prædicti Minorum Ordinum profefſores pro fidei catholicę dilatatione continue indefeſſe laborent, fruſtuſq; afferant in Dei Eccleſia ſalutares, & propterea fuerint variis, per Sedem prædictam privilegiis decorati, ut quos par labor pariq; merita conjungunt, paria conjungant privilegia, & favores, eiſdem Ordinis Minorum fratribus, ut profefſoribus, ac conſeſſis fratribus Prædicatoribus, & eiſdem Prædicatorum Ordinis fratribus ut præmiſſis, & aliis conſeſſis prædictis fratribus Minoribus privilegiis, indulgentiis, & gratiis, favoribus, & indultis, tam ſpiritalibus quam temporalibus a prædictis, & aliis Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris, aut aliis auctoritatem habentibus, que omnia ac ſi nominatim exprimerentur haberi hic volumus pro expreſſis, & noſtra approbationis munimine ſolidamus, ac decernimus robur perpetuę firmitatis obtinere, potiri, & gaudere poſſint, & debeant, perpetuis futuris temporibus, in omnibus, & per omnia, prout & ſine ulla differentia, proinde, ac ſi que, uni ex Ordinibus prædictis ſunt conceſſa, utriq; ſimul nominatim conceſſa fuiſſent, aut concederentur in poſterum. Et que de Magiſtro generali, & provincialibus Prioribus dicti Ordinis Prædicatorum, ac Monafteriis Monialium ſub eorumdem fratrum Prædicatorum cura, & ſecundum ipſius Ordinis Prædicatorum inſtituta viventium ſunt ſtatuta, in Generali, & provincialibus Miniſtris, & vicariis dicti Ordinis fratrum Minorum, & Monafteriis Monialium dicti Ordinis Sanctę Clare, & Minoritarum, & Sancti Damiani nuncupatarum, & e contra cenſeantur elle ſtatuta.

Inhibicio con-
tra quocum-
que Ordinis
perturbato-
res.

§. 17. Diſtrictius inhibentes eiſdem locorum Ordinariis ſub interdicti ingreſſus Eccleſiæ & ſuſpenſionis a regimine, & adminiſtratione ſuarum Eccleſiarum, ac parochialium Eccleſiarum, ac Reſtoribus, & aliis quibuſcumque ſub excommunicationis lætę ſententię, & privationis eorumdem parochialium Eccleſiarum, ac omnium aliorum beneficiorum Eccleſiaſticorum, que obtinent, necnon inhabilitationis ad illa, & alia in poſterum obtinenda, pœnis, eo ipſo per eos, qui contrafecerint incurrendis, ne Ordines prædictos Fratrum Prædicatorum & Minorum, & illorum domos, & profefſores, præter, aut contra prædictam Clementis & Eugenioi prædictorum, & aliorum quorumcumque prædeceſſorum noſtrorum, & præſentium noſtrarum literarum tenorem, inquietare, ſeu moleſtare, & eos, aut teſtamentorum ultimarumque voluntatum executores, & hæredes præ-

dictos, ſeu quocumque alios, directe, vel indirecte, ad ſolutionem alicujus quartę parochialis, ſeu canonicę, vel alterius portionis, ſeu oneris, & ad faciendum celebrari aliquod officium in eorum Eccleſiis, vel alibi, dum apud ipſos fratres decedentium cadavera tumulantur, ante vel poſt eorum ſepulturam cogere, nec conſeſſis dictis fratribus Prædicatoribus, & Minoribus pro tempore, Euchariſtię, ſeu Extremę unſtionis ſacramenta, ſine rationabili cauſa denegare, vel illorum exhibitionem malitioſe diſſerre, aut eorum parochianis, ne dictis fratribus conſiteantur prohibere, vel perſuadere, nec etiam ad præmiſſa, ſeu aliquod præmiſſorum auxilium, conſilium vel favorem dare, directe vel indirecte quoquo modo præſumant.

Deputatio
executorum
hujus Builæ.

§. 18. Et nihilominus cuilibet in dignitate Eccleſiaſtica conſtituto, & Metropolitanę, vel alterius Cathedralis Eccleſię canonicis per univerſum orbem, qui deſuper per dictorum Ordinum Priores, aut Guardianos, & Fratres, ac illorum, ſeu ad commodum eorum Romana Eccleſię ſyndicus deſuper requiſitus fuerit, per Apoſtolica ſcripta in ſolidum mandamus quatenus per ſe vel alium ſeu alios præmiſſa ubi, & quando opus fuerit ſolemniter publicantes, & eiſdem Fratrum Prædicatorum, & Minorum Ordinibus, & illorum domibus ac profefſoribus, in præmiſſis efficaciſ defenſionis prædio aſſiſtentes, faciant eos pacifica poſſeſſione, vel quaſi privilegiorum & conceſſionum hujusmodi gaudere, Non permittentes eos, ſeu teſtamentorum executores, & hæredes prædictos contra illorum tenorem per Ordinarios, & reſtores prædictos, aut quocumque alios indebite moleſtari, aut eis gravamina, injurias, atque damna inferri, ſeu quomodolibet irrogari. Ac etiam ſummarię, & de plano ſine ſtrepitu & figura judicii, ſola facti veritate inſpecta, contra quocumque, cujuſcumque qualitateſ, vel conditionis exiſtant, aut quocumque Eccleſiaſtica etiam Patriarchali, Archiepiſcopali, vel mundana forent dignitate & exemptione muniti; in quibuſcumque cauſis per eos movendis, quocumque ratione vel cauſa que excogitari poſſit, eis miniſtrent juſtitię complementum, exequendo, quod per eos fuerit ordinatum, & illos quos cenſuras & pœnas prædictas incurriſſe conſtitit illos irretitos elle declarent, ac faciant & mandent interdicos, ſuſpenſos, & excommunicatos publice nunciari, & ab omnibus artiſtius evitari, ac legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, illos quoties opus fuerit iteratis vicibus aggravare procurent. Contradictores auctoritate noſtra, appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato ad hoc ſi opus fuerit auxilio brachii ſecularis.

§. 19. Non obſtantibus reobſtendens: memorię Bonifacii Papę Octavi, quibus cavetur ne quis extra ſuam civitatem & dioceſim, nili in certis exceptis caſibus, &

in

1474.

1474.
Derogatio
contrariorum

in illis ultra unam dictam, a fine ſuę dioceſis ad judicium evocetur, ſeu ne judices a Sede Apoſtolica deputati, extra civitatem & dioceſim in quibus deputati fuerint, contra quocumque procedere, aut alii, vel alii vices ſuas committere præſumant, & de duabus dietis in Concilio generali, nec non que incipiunt, ſuper Cathedralam Bonifacii, & Dudum Vienneniſis Concilii, ac recolendę memorię Calliſti Papę Tertii etiam prædeceſſoris noſtri literis, aliſque Apoſtolicis, ac provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, ſpecialibus, vel generalibus, necnon Oſtonis & Oſtoboni olim in Regno Anglię Apoſtolice Sedis Legatorum conſtitutionibus, Eccleſiarum quoque, ac locorum quorumlibet ſtatutis, & conſuetudinibus, & inter quocumque dictorum Ordinum Fratrum Prædicatorum & Minorum profefſores, ac locorum Ordinarios ſeu reſtores prædictos initis, & conſuſis hæctenus obſervatis, pactis, & conventionibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis alia firmitate roboratis, necnon omnibus illis, que Clemens, & Eugenioi præſatis, in prædictis eorum literis voluerunt non obſtare, contrariis quibuſcumque. Quibus omnibus, illa ac ſi de verbo ad verbum infererentur, & derogatoriarum derogatorias clauſulas in ſe continerent, præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, quoad præmiſſa ſpecialiter & expreſſe derogamus. Aut ſi Patriarchis, Archiepiſcopis, Episcopis, & Reſtoribus præſatis, ſeu quibuſvis aliis, communiter vel diſiſim a Sede præſata indultum exiſtat, quod interdicti, ſuſpenſi, vel excommunicari, aut extra vel ultra certa loca, ad judicium evocari non poſſint, per literas Apoſtolicas non facientes plenam & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & quilibet alia dictę Sedis indulgentia, generali vel ſpeciali, cujuſcumque tenoris exiſtat, per quam præſentibus non expreſſam vel totaliter non inferentur, effectus earum, & conceſſa in eis jurisdictionis executio impediti poſſet quomodolibet vel diſſerri, & de qua cujuſque toto tenore habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis. Nos enim ex nunc, illa & quecumque alia que in futuro per nos vel Sedem Apoſtolicam, quomodolibet concedi, & ſtatui decerni, vel ordinari contigerit, contra Clementis, Eugenioi, aliorumque prædeceſſorum prædictorum, & præſentium literarum hujusmodi tenorem, necnon ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irrita & inania, nulliſque roboris vel momenti elle decernimus.

§. 20. Et quia difficile foret &c.

Transumptum
fides.
Sanctio pen-
nalis.

D. P. An. 4.
Die 31. Aug.

Nulli ergo, &c.
Si quis autem &c.
Datum Romę apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicę milleſimo quadringentiſimo ſeptuageſimo

quarto, pridie Kalendas Septembris Pontificatus noſtri Anno IV.

VIII.

Ampliſſimę gratię & privilegia Fratrum Prædicatorum Ordinis S. Dominici, que propterea Mare Magnum nuncupantur.

SIXTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Regimini, cetera prout in præcedenti, usque efficaces.

§. 2. Dudum ſiquidem a ſel. rec. Eugenio Papa Quarto prædeceſſore noſtro emanaverunt literę tenoris ſubſequentis.

Eugenius Episcopos ſervus ſervorum Dei. Ad perpetuam &c.

Omittantur Bullę Eug. IV. Martini V. & Greg. XI. hic inferatę. Quoniam Bul. Greg. XI. eſt ſup. Tom. III. Par. II. pag. 355. alia autem ſunt ſimpliciter ejus confirmatoria.

§. 2. Nos igitur qui dicti Ordinis Fratrum Prædicatorum & perſonarum ejus ſtatum proſperum & tranquillum &c. affectibus, Gregorii, Martini, & Eugenioi, ac aliorum prædeceſſorum noſtrorum, qui Ordinem prædictum fratrum Prædicatorum &c. mutandis mutatis usque ad imperituri,

Et ut dicti Ordinis profefſoribus omnibus vagandi tollatur occaſio, & ad Apoſtolicam Sedem recurrendi ſubtrahatur pro poſſe neceſſitas Magiſtro, & Prioribus provincialibus & conventualibus, ac eorum vicariis defectum natalium ex adulterio, ſacrilegio, inceſtu, & quovis alio nefario & illicito coitu provenientem patientibus, necnon cum his qui ex quavis cauſa, præterquam homicidii voluntarii, bigamię & mutilationis membrorum, irregulares forent diſpenſandi cum dicti Ordinis Prædicatorum profefſoribus, poſtquam ipſum Ordinem profeſſi fuerint ut defectu & irregularitate hujusmodi non obſtantibus, irregulares ipſi, ad quocumque etiam ſacros ordines promoveri, & in illis etiam in altaris myſterio miniſtrare, & tam ipſi irregulares, quam defectum natalium patientes prædicti, ad quocumque adminiſtrationes, & officia eligi, recipi, & aſſumi, illaque gerere & exercere, libere, & licite valeant, motu & ſcientia ac auctoritate prædictis concedimus per præſentes.

§. 6. Eam verò partem literarum ejuſdem Gregorii prædicti, qua ſepulturam in Eccleſiis fratrum dicti Ordinis liberam elle voluit (ſalva juſtitia Eccleſiarum a quibus corpora aſſumuntur) declarantes hujusmodi intelligi debere etiam quoad hoc, ut fratres ipſi, nullius ſuper hoc petita licentia, parochias in quibus corpora prædicta forent, cum Cruce proceſſionaliter

Eng. IV. con-
firmavit bul-
las Greg. XI.
& Martini V.

Ampliatio ſen-
tentię don-
di liberam ſep-
ulturam in
eorum Eccle-
ſiis.

liter ingredi, & corpora ipsa levare, & ad eorum Ecclesias sepelienda deferre possint, ubi hoc consuetum foret, vel presbyteri de levatione requisiti hoc facere recusarent. Nec cogantur inviti, etiam prætenu cujuscumque consuetudinis, ipsi vel defunctorum consanguinei, illa ad parochiales Ecclesias, aut alia loca deferre, & cum illis, vel sine, inibi celebrare vel celebrari facere pro eisdem defunctis aliqua divina officia, ante vel post sepulturam eorumdem. Justitiam vero Ecclesiarum a quibus corpora ipsa assumuntur juxta Martini prædicti prædecessoris voluntatem, salvam esse debere decernimus, in omnibus aliis casibus præter eos, in quibus eorumdem Gregorii, Martini, & Eugenii prædecessorum nostrorum specialia privilegia, fratres ipsi ab hujusmodi solutione quartæ sunt exempti. Nec aliquo casu, de candelis quæ ad manus fratribus dantur quarta aliqua quomodolibet detrahatur. In reliquis vero casibus quam in præmissis in quibus quarta ipsa solvenda veniret, conveniret, conventiones (si quæ sunt inter fratres prædictos & locorum Ordinarios, ac Ecclesiarum Rectores inter) laudabiles & honeste in posterum observentur.

§.7. Et si forte &c. parimodo usque exhibere.

§.11. Et cum aliquando contingat monasterium Monialium S. Augustini, sub cura, habitu, & Constitutionibus Fratrum Predicatorum degentium monialibus destitui &c. usque letentur.

§.14. Rursum intelleximus quod & si bon. mem. Joannes XXII. &c. usque ad finem.

D. P. An. 4. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ MCCCLXXIV. Pontificatus Nostri anno IV.

I X.

Privilegium Curialium tam laicorum, quam Ecclesiasticorum, libere disponendi etiam ad favorem incapacium, de bonis in Alma Urbe, & infra decem milliaria, quamvis ex fructibus bonorum Ecclesiasticorum acquisitis.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Causa Constitutionis.

ET si universis Romane Ecclesie dominio temporali subiectis Civitatibus, pro eorum statu prospero, & incrementis felicibus, Apostolica nos deceat provisione consulere, Almam tamen Urbi nostre, sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli martyrio consecrate (quæ ipsius Petri sedes sacerdotii principatus, & Christiane religionis caput est) eo nos convenit ampliora cura prospicere, quo ipsa sacerdotialis civitas, cunctis aliis prælata, nobisque peculiaris filia, & paterna dilectione conjuncta existit.

§.1. Cupientes igitur pro instauratione dicte Urbis, quæ causantibus finitris eventibus, in civibus, incolis, & ædificiis, plurimum diminuta est, ut annuente Altissimo virorum copia instauratur, & quanto citius ipsius structura, & ædificia refectionem, & reparationem pro ejus venustate, & decore consequantur, suisque statui, & necessitati, opportunis remediis consulatur, de venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio, & assensu, hac perpetuo valitura constitutione statuimus, & ordinamus, quod omnes, & singuli, tam nostri Curiales Rom. Curiam sequentes, quam alii cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, præminentie, vel conditionis existant, etiam si Cardinalatus honore, aut Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, Abbatiali, vel quavis alia Ecclesiastica aut mundana dignitate præfulgeant, & (si regulares fuerint) administrationem, aut dignitatem obtineant, qui palatia, domo, casalia, sive alia ædificia, urbana vel rustica, ædificaverint, aut ædificabunt, seu fundari, & ædificari fecerint, vel fecerint in futurum, aut ædificata, & constructa emerunt, aut emerint, seu ement, aut illa, vel census annuos, jura & quevis immobilia bona, in dicta Urbe, vel extra, aut prope eam ad milliaria decem, & alio quovis iusto titulo, tam ex bonis, & pecuniis propriis, quam ex fructuum, reddituum, & proventuum ecclesiasticorum beneficiorum ad eos spectantium, proventibus, acquisiverint hæcenus, vel acquirere in posterum, de eisdem casalibus, domibus, palatiis, ædificiis, censibus, juribus, nec non territoriiis, feudis, jurisdictionibus, & bonis aliis quibuslibet (dummodo ad Ecclesias, monasteria, & alia pia loca, aliter, quam ex fructibus eorum, ut præfertur, de quibus ad effectum presentium, licere volumus eis pro voto disponere) non pertineant, in vita ipsorum, & mortis articulo, prout eis videbitur, disponere, testari, codicillari, eaque legare, relinquere, seu inter vivos, & causa mortis, aut pro remuneratione laboris, vel obsequiorum eis impensorum, quibusvis personis, cujuscumque status, gradus, vel conditionis fuerint (etiam si alias heredes, legatarii, donatarii, universales aut particulares heredes, successores, & personæ aliæ, ad quas ex dominorum voluntate pervenerint) illa filiis, nepotibus, consanguineis, affinis, familiaribus, vel aliis, etiam si incapaces, & inhabiles sint, & inhabilitate vel incapacitate quacumque notati (dummodo criminis læsæ Majestatis, rei, aut Ecclesie Romanæ, prædictæ hostes, non existant) erogare donare, legare, relinquere, ac etiam in pios, & alios quoscumque usus convertere.

§.2. Et si ipsas Ecclesiasticas, aut dignitatem seu administrationem habentes regulares personas de bonis prædictis aliter non disposito, decedere contigerit, palatia,

AN. CH. 1467.
Privilegium Curialium disponendi libere de acquisitis in Urbe & infra decem milliaribus, dummodo &c.

palatia, domus, casalia, & alia ipsorum bona in Urbe prædicta, vel infra milliaria hujusmodi consistentia, ad proximiores suos, etiam si agnati, cognati, & minus capaces, vel inhabiles fuerint, ut præfertur (salva tamen gradus prerogativa, juxta dispositionem juris, si aliter de ipsorum decedentium voluntate non constet) bona prædicta deveniant, ipsique proximiores, sive agnati, vel cognati, in eis succedere possint, & debeant, in omnibus, & per omnia, perinde ac si descendentes filii, nepotes, agnati, & cognati, habiles, capaces, & heredes scripti existerent, ac palatia, domus, casalia, & reliqua bona ipsorum, ex labore, vel industria (non autem ex fructibus, redditibus, & proventibus ecclesiasticis) acquisita fuissent, auctoritate Apostolica tenore presentium, ex certa scientia concedimus, eisque facultatem, & potestatem testandi, codicillandi, legandi, concedendi, donandi, & erogandi, proximioribus vero, necnon agnatis, & cognatis prædictis, incapacibus, & defectum natalium patientibus, in eis, ut præfertur, succedendi, licentiam liberam impartimur.

§.3. Districius inhibentes dilectis filiis Camere Apostolicæ Clericis, & aliis nostris, ac Curia, & Urbis prædictarum Officialibus, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum Ecclesiasticorum locorum Prælati, Capitulis, Conventibus, Prioribus, Prepositis, Plebanis, Rectoribus, aliisque quocumque nomine nuncupentur de bonis per eosdem, ut præmittitur, relictis, legatis, donatis, seu quovis modo in dicta Urbe, vel extra, infra spatium pretaxatum dimissis, quovis modo se intromittere, aut illa petere, vendicare, seu heredes & successores decedentium personarum earumdem, illorum occasione impedire aut molestare, quoque modo presumant, ac decernentes irritum & inane &c. Nulli ergo &c.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Milleesimo quadringentesimo septuagesimo quarto, Kal. Januarii Pontificatus nostri Anno quarto.

X.

Quod brunus color vestimentorum præfinitus a Benedicto XII. pro Monachis, & Monialibus S. Benedicti Ordinis Cisterciensis, intelligatur de colore nigro, & non griseo, Et quod totus Ordo albi tantum & nigri coloris vestibus utatur.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ET si cunctis Ecclesiastici status, personis, & assuetæ pietatis officio assistere teneamur, illis tamen sub regulari observantia Altissimo famulantibus præcipue Cisterciensibus, eo magis adesse nos convenit, quo sublati quibusvis dubietatibus majori Tom. III. Par. III.

ri quietudine reddere valeant vota sua. §.1. Dudum siquidem fel. rec. Benedictus Papa XII. prædecessor noster ad statum Cisterciensis Ordinis attendens prosperum, per quasdam suas literas inter alia statuit, & ordinavit, quod omnes Abbates, & Monaci ejusdem Ordinis, pannis brunis, vel albi coloris dumtaxat uterentur, prout in eisdem literis plenius continetur.

§.2. Cum autem, sicut exhibita nobis nuper pro parte dilecti filii Hymberti Abbatis Monasterii Cisterciens. Cabilonen. Diocesis petitio continebat, a nonnullis etiam ipsius Ordinis Abbatibus & Monachis revocetur in dubium, an appellatione brunis coloris niger color veniat, vel griseus: & sicut eadem petitio subjungebat, aliqui Abbates, et Monachi ac Moniales ipsius Ordinis panno nigro, aliqui vero griseo utantur, & diversitas habitus inter ejusdem Ordinis professores esse videtur, pro parte ejusdem Hymberti Abbatis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi ac Ordini, Monachis ac Monialibus præfatis, earumque statui super præmissis opportune providere benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos igitur ad quos spectat super his adhibere vigilantiam nostre curam, & ut omnis dubietatis scrupulus de medio tollatur, & habitus ipsorum se invicem conforment, quacumque disparitate sublata, literarum, ac concessionis, & statuti hujusmodi tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur presentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, verba prædicta brunis coloris interpretantes, quod appellatione illorum niger tantum color veniat & intelligatur, auctoritate Apostolica tenore presentium ex certa scientia declaramus.

§.4. Et insuper pro potioris cautela suffragio, volumus, ac eadem auctoritate & tenore etiam statuimus & ordinamus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus, omnes Abbates, Monachi, & Moniales ejusdem Ordinis presentes, & futuri ad usum personarum suarum pannis nigri vel albi coloris solum & dumtaxat utantur.

§.5. Mandantes per Apostolica scripta, & eadem auctoritate committentes dilectis filiis universis Patribus Abbatibus ejusdem Ordinis presentibus & futuris quatenus ipsi, & quilibet ipsorum postquam presentes nostre literæ ad eorum notitiam pervenerint, declarationem, statutum, & concessionem nostram hujusmodi observent. Et per se vel alios etiam a quolibet ipsorum, necnon aliis Abbatibus, & Monachis, ac Monialibus ejusdem Ordinis perpetuo faciant inviolabiliter observari. Non permittentes eosdem Abbates, Monachos, & Moniales pannos ad usum personarum suarum, alterius quam nigri vel albi coloris deferre, vel illis quomodolibet uti. Contradictores per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita, compescendo.

Bened. XII. iussit quod Ordo habitus bruno vel alba uteretur.

Aliqui Monachi pro colore brunis coloris utantur, uteretur griseo, & alii nigro.

Hic idem Pontif. appellatione brunis coloris, nigrum colorem venire declarat.

Nigri igitur aut albi coloris habitum gestari præcipit.

Alcerius habitus usum prohibet.

1475. Contraria tollit.

Transumptis credi jubet.

D. P. An. 5. die 13. Dec.

Ex Montiguanano Bull. Ord. Carmelit.

Exordium.

Ad preces Gen. Ordinis Calixtus III. Beatorum honoribus col. Albertum de Drepano.

§.6. Non obstantibus &c. §.7. Ceterum quia difficile foret &c. usque adhibeatur, & illis stetur, ipsique Patres Abbates ad illarum executionem procedere possint & debeant in omnibus & per omnia, sicuti originalibus literis hujusmodi adhiberetur, & eis staretur, ac ipsi patres Abbates procedere possint, & deberent, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Domini Milleesimo quadringentesimo septuagesimo quinto, Idus decembris, Pontificatus nostri Anno quinto.

X I.

Comprobatio concessionis Callixti III. de Canonizatione Sancti Alberti de Drepano Insule Siciliæ olim Professoris Ordinis Fratrum Beatæ Mariæ de Monte Carmelo.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Cælestis aule militum numerum adaugeri sancta lætatur Ecclesia, & propterea eos, qui ex hoc seculo transeuntes communi opinione fidelium superna Patria digni reputantur, præsertim miraculorum celebritate fulgentes aternitatis memoria decorare convenit, ut eorum laudes frequentioribus valeant resonare præconiis, & Dominus in sanctis eius iugiter collaudari. Idcirco nos ea, quæ pro honorificentia Beatorum de Prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum beneplacito pie observari comperimus, libenter, cum a nobis petitur, Apostolico præsidio confavemus.

§.1. Sane pro parte dilecti filii Christophori Martinoni Magistri Generalis Ordinis fratrum Beatæ Mariæ de Monte Carmelo nobis nuper exhibita petitio continebat, quod dudum fel. rec. Calixto Papæ tertio Prædecessori nostro pro parte quondam Joannis Soreth, tunc Magistri Generalis dicti Ordinis exposito, quod B. Albertus, qui dum vitam cælibem ageret in humanis, frater dicti Ordinis fuit, & cujus corpus in Ecclesia Sanctæ Mariæ Messanenensis Insulæ Siciliæ fratrum dicti Ordinis requiescit, clarescentibus miraculis a Christianis illarum, & diversarum Mundi partium in veneratione habetur, & propterea in diversis Ecclesiis per diversas mundi partes Altaria & Ecclesiæ ad honorem Dei, & ejusdem Sancti Abbatis commemorationem erecta fuerant, unde desiderabat, quod Christiani ipsi in eorum hujusmodi laudabili proposito per tolerantiam Sedis Apostolicæ continuare libere & licite possent & valerent ad quam quidem humilem petitionem cum præfatus Calixtus Prædecessor annuisset, Venerabilis frater noster Guillelmus Episcopus Ostiensis, tunc tituli Sancti Martini in Montibus Præbyter Cardinalis, qui etiam tunc præfatus aderat, de licentia, & consensu dicti Prædecessoris, & mandato expresso vivæ

vocis oraculo ab eodem facto, ad tollendos scrupulos de mentibus hujusmodi, & ad honorem dicti Beati Alberti meritorum exaltationem, de præmissis omnibus & singulis per suas patentes literas suo sigillo munitas attestationem fecit, prout in illis, quas inspicere, & examinare diligenter, ac præsentibus inseri fecimus, plenius continetur, quarum tenor hic subsequitur.

§.2. Guillelmus Miseratione Divina tituli Sancti Martini in Montibus Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Præbyter Cardinalis Rothomagensis, Universis & singulis Christianis fidelibus præsentibus litteras inspecturis salutem in eo, qui est vera omnium salus.

Dignum & conveniens iudicamus de iis testimoniis reddere, quæ pacem conscientie multorum, & devotionis augmentum concernere videntur. Notum igitur omnibus facimus, & testamur per præsentibus, quod Sanctissimus in Christo Pater Dominus noster Dominus Calixtus Divina providentia Papa Tertius vivæ vocis oraculo Nobis præsentibus & addantibus coram sua sanctitate concessit & indulget Reverendo Patri Magistro Joanni Soreth Priori Generali fratrum Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmelo præfati & supplicanti, quod de Beato Alberto de Drepano Insulæ Siciliæ dicti Ordinis, dum in humanis ageret, Professori, in cuius honorem & reverentiam plura Altaria, & Ecclesiæ, ut idem Prior asseruit, edificatæ fuerunt, ac ejus crebrentibus miraculis publice longo tempore per Christianos, tam in eorumdem Fratrum, quam etiam in aliis Ecclesiis, nulla tamen secundum Ritus Romanæ Ecclesiæ præcedente canonizatione preces & suffragia publice persolvuntur, eadem devotio & reverentia, ut præmittitur sine alicuius peccati labe, & transgressionis nota, ac conscientie scrupulo per vos, atque alios Christianos fieri possit & continuari, quousque per Ecclesiam aliud solemniter decernatur, quæ omnia cum, ut præmittitur, vere & recte sint acta, ad cuiuslibet notitiam reducimus, & reducenda fore censemus. In quorum testimonio præfatas literas per Secretarium nostrum infrascriptum fieri iussimus, & nostri Sigilli fecimus appensione muniri. Datum Romæ in Domibus nostræ residentie apud Sanctum Apollinarem die decimaquinta mensis Octobris anno Incarnationis Domini milleesimo quadringentesimo quinquagesimo septimo, Pontificatus ejusdem Domini nostri anno tertio.

§.3. Quare pro parte dicti Christophori Generalis moderni asserentis, quod in præfata Ecclesia, & in diversis mundi partibus per merita ipsius Beati Alberti alia miracula coruscant in dies, nobis fuit humiliter supplicatum, ut attestationem dicti Guillelmi Episcopi & Cardinalis, ac omnibus, & singulis in eius litteris contentis hujusmodi pro illorum subsistentia firmiori robore Apostolicæ confirmationis adiceret, & alias in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Cardinalis Rothomagensis hac de re testimonium.

Hæc confirmari a Sixto petit Genera. lis.

Quod præfatis Pontifex.

Transumptis credi jubet.

Dar. die 31. Maii 1476. An. V.

Ordinis antiquitas & memora enunciat.

§.4. Nos igitur attendentes, quod dignè in memoria vertitur hominum, qui ad gaudia transivit Angelorum, & ad Ordinem præfatum, qui continua gloriosissima Dei genitricis, semperque Virginis Mariæ protectione fovetur, & sub honore ejus speciali titulo fundatus, ac tam per diversos Romanos Pontifices Prædecessores nostros, quam etiam per nos Apostolica fuit auctoritate comprobatus, multiplicibusque virorum excellentium omni tempore quasi syderibus decoratur ornamentis, dirigentes paternæ considerationis intuitum, hujusmodi quoque supplicationibus inclinati attestationem dicti Guillelmi Episcopi & Cardinalis, qui dicti Ordinis Protector existit, ac literas præfatas ratas habentes & gratas, illas cum omnibus & singulis in eis contentis clausulis auctoritate Apostolica ex certa nostra scientia approbamus, & confirmamus, suppletis omnes, & singulos defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem, non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.5. Et quia difficile foret præfatas literas ad singulas Provincias originaliter destinare, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod transumptis dictarum litterarum manu Notarii publici, & Curie Causarum Cameræ Apostolicæ vel Protectoris dicti Ordinis, qui nunc est, & pro tempore fuerit, aut alicuius Episcopalis, vel Archiepiscopalis, seu cuiuscumque in dignitate Ecclesiastica constituti, vel dicti Ordinis Magistri Generalis pro tempore existentis, sigillo munitis ea prorsus in iudicio & extra fides adhibeatur indubia, ac si ipsæ originales literæ forent exhibitæ vel ostensæ.

Nulli ergo &c.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Domini milleesimo quadringentesimo septuagesimo sexto, pridie Kalendas Junii, Pontificatus nostri anno quinto.

X I I.

Constitutiones pro bono regimine Congregationis Canoniorum Regularium Lateranen. cum immunitatum & gratiarum concessione.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Um ad universos regulares Ordines, & loca iugo sanctimonie dedita, personarumque voto religionis adstrictas, pro instructo nobis Apostolicæ servitutis officio, crebris vigiliis & indefessis studiis attendimus, ad illum præcipue Canoniorum Regularium Congregationis Lateranen. Ordinis S. Augustini, eo libentius nostræ mentis oculos convertimus, quo ordo ipse in nascentis Ecclesiæ sancta institutione, ac primorum Christianæ Refi-

Tom. III. Par. III.

gionis Clericorum norma, traditionibusque fundatus, & sacris institutis, ac divinis regulis eloquiisque præmunitus extitit, ab ejusque primæva fundatione, variis virtutum meritis semper splenduit. Quamobrem nonnulli Romani Pontifices Prædecessores nostri, innumeris Religionem ipsam privilegiis, dignisque honorum titulis non immerito decorarunt, unde nos eorum ductos exemplo, decet, ut Congregationem ipsam Lateranen. in agro Dominico multiplices & uberes sanctæ conversationis fructus in dies afferentem, nostris etiam specialibus gratiarum muneribus muniamus, & iis quæ pro ipsius Ordinis, & Congregationis laude, ac personarum vota sua sub suavi iugo inibi exolverunt pace & quiete processerunt, ne in conventionis scrupulum labantur, sed firma pariter & illibata persistant, nostri adiciamus muniminis firmitatem.

§.1. Dudum siquidem fel. rec. Martinus Papa Quintus prædecessor noster &c. Omittitur residuum, quia ipsam bullam habes superius Tom. III. P. II pag. 436.

§.2. Et deinde pia memoria Eugenius Papa Quartus etiam prædecessor noster, Sacrosanctam, & venerandam Basilicam Lateranensem ad primam institutionem, primæque ejus statutum, videlicet Canoniorum Regularium, ex certis tunc expressis causis, post deliberationem providam, quam cum Fratribus S. R. E. Cardinalibus habuit diligentem, pro Ecclesia Dei, & Catholice fidei, Christianæque Religionis honore, ac Salvatoris nostri gloria, publicaque utilitate & ipsius Basilicæ Lateranen. statu, veneratione, commodo, & honore reducens ac reponens, ut ordo Canonicus, qui secundum Deum, & B. Augustini Regulam ibi noscebatur institutus, perpetuis futuris temporibus, in dicta Ecclesia vigeret, & inviolabiliter observaretur Ordinem, & Congregationem hujusmodi in præfata Ecclesia instituit, & erexit, ac deputavit: dictamque Lateranensem Basilicam cum omnibus suis spiritualibus & temporalibus bonis, membris, juribus, jurisdictionibus, privilegiis, & exemptionibus in perpetuum eidem Congregationi concessit, & commisit, eorumque curæ, & administrationi tribuit, & donavit.

§.3. Atque decrevit, & statuit, ut omnes deinceps dictæ Congregationis Conventus, & loca, ab hujusmodi Sanctæ Basilicæ Lateranen. titulo, & totius Congregationis capite nomen acciperent, & Salvatoris Congregatio appellaretur, ac singulos dictæ Congregationis Canonicos, ubique Domino servientes, hujus Basilicæ Clericos, & ministros, & religiosos, ac de ipsius Capituli gremio in omnibus juribus, & privilegiis censeri decrevit.

§.4. Et successive sa. me. Nicolaus Papa V. similiter prædecessor noster, tam Martini, quam Eugenii literas prædictas, nec non omnia, & singula in eis contenta,

Mart. V. univ. vit. Canonicos Regularibus ubique profissos in unam Congregationem.

Eug. IV. Basilicam Lateranensem in Urbem Congregationem.

Nomenque Congregationis Lateranen. concessit.

Nicolaus V. idem approbavit, & declaravit.

ac quaecumque secuta inde approbans, & confirmans, eaque pleno firmitatis robore subsistere, necnon perpetuis futuris temporibus inviolabiliter observari debere decernens, per quasdam etiam suas concessit & indulgit omnibus & singulis Ecclesiis Monasteriis, Prioratibus, locis, & personis ubicumque consistentibus, & constituendis, presentibus & futuris, Congregationis Canoniorum huiusmodi, ut illis omnibus in eorumdem Martini, & Eugenii predecessorum literis contentis, ac aliis exemptionibus, privilegiis, immunitatibus, libertatibus, gratiis, & indulgiis, bonisque iuribus, spiritualibus, & temporalibus, concessis, & concedendis, quibus prefata Ecclesia nostra Lateranen. & ab ea dependentia utantur, & gaudent, seu uti, & gaudere consueverunt, aut quomodolibet in futurum, Ecclesie, Monasteria, Prioratus, loca, & personae huiusmodi, in omnibus & per omnia, pariformiter, & absque ulla differentia, perpetuo uti & gaudere, libere, & licite possint.

§. 5. Postea vero eodem Nicolao predecessore rebus humanis exempto, cum Canonici dicte Congregationis, a prefata Ecclesia per nonnullos cives Romanos fuissent electi, pie me. Callistus Papa III. similiter predecessor noster, etiam per alias suas literas statuit, & ordinavit, quod Canonici Congregationis huiusmodi, a cura & gubernatione Ecclesie eiusdem desisterent, & illam in posterum per Canonicos seculares regi, & gubernari deberent.

§. 6. Et licet postmodum rec. me. Paulus Papa II. etiam predecessor noster, Canonicos Regulares, ac Congregationem huiusmodi, ad regimen, & gubernationem predictae Ecclesie restitueret, nihilominus eo quoque de medio sublato, Canonici eiusdem Congregationis denuo ab eadem Ecclesia fuerunt amoti.

§. 7. Atque ex ordinatione, & mandato nostris, decretum & statutum fuit, quod eadem Ecclesia, per dictos Canonicos seculares de cetero regeretur, & gubernaretur.

§. 8. Et demum ne indubium revocari possit, an ex Callisti, & nostris litteris huiusmodi, Nomen, & Titulus, seu intitutatio Congregationis Lateranen. suppressa, & sublata essent, ac immunitates, gratia, privilegia, & indulta, eidem Congregationi Lateranen. tam per ipsum Eugenium, quam per alios Romanos Pontifices predictos concessa, censerentur revocata, per nonnullas etiam alias literas nostras, & omnes, & singulas tam Eugenii quoad nomen, & intitutationem Congregationis, quam omnium, & singulorum privilegiorum, & immunitatum, aliorum predecessorum literas approbantes & confirmantes, decrevimus & declaravimus, tam per predictas eiusdem predecessoris Callisti, quam nostras priores literas, & inde secuta quaecumque, prefata Congregationi Lateranensi quoad nomen & intitutationem predictam, necnon immunitates, privilegia, gratias, & in-

Callist. III. regimen. dicte Basilice Canonice secularibus dedit, sed eius bullam non posui uti hic relatum.

Paul. II. (cuius bullam non posui) d. Basilicam Congregationem restituit.

Hic autem Pontifex secularibus Canonice iterum dedit.

Nomen autem & Titulum Congregationis Lateranen. confirmavit in alia bulla.

dulta huiusmodi, tam per Eugenium, quam per alios predecessores predictos, eidem Congregationi ejusque Canonice, & personis concessa, in nullo prajudicatum, aut derogatum fuisse, aut esse quomodo, & pro potiori cautela suffragio, literas Eugenii predicti predecessoris, in pristinum & eum statum, videlicet quoad nomen & intitutationem Congregationis, necnon immunitates, privilegia, gratias, & indulta illi concessa, in quo erant antequam a Callisto predecessore prefato, & etiam a Nobis literis huiusmodi emanassent, & quomodolibet existerent, reposuimus, restitimus, & plenarie reintegramus, prout in singulis predecessorum, & nostris literis predictis respectively, quarum tenores presentibus haberi volumus pro expressis, & haberi volumus, prout inferius continetur.

§. 9. Nos qui Congregationi huiusmodi, illiusque Monasteriis, Ecclesiis, locis, & personis propter eorum laudabilem, & religiosam vitam, ac multiplices, & uberes fructus, quos in vinea Domini (Altissimo ministrante) dicti afferunt, singulari devotione afficimur, ipsos, & eorum Monasteria, Ecclesias, atque loca, etiam majoribus gratis protequi volentes, motu proprio & non ad eorumdem Canoniorum, vel aliorum pro eis nobis super hac oblate petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & certa scientia, ac de nostre plenitudine potestatis, quaecumque privilegia, gratias, immunitates, libertates, & exemptiones, tam per predictos, quam per alios summos Pontifices predecessores nostros Romanosque Imperatores, Reges, Principes, & alios Christianissimos, eidem Congregationi ejusque membris, locis, Ecclesiis, Monasteriis, & personis quomodolibet concessa, ac omnia, & singula in eis contenta, & quaecumque inde secuta, tenore presentium confirmamus, & approbamus, ac plenum robur, & omnimodam firmitatem, perpetuis futuris temporibus obtinere, & inviolabiliter observari debere volumus, atque decernimus.

§. 10. Attendentes autem, quanta venerationis, & sanctimonie semper fuerit Congregatio huiusmodi in Ecclesia Dei, & quantum plantatio sacra, norma Religionis Christiane floruerit, ac propterea decens, quinimmo debetum reputantes, ut spiritualibus prerogativis gaudere, ac sub nostra, & eiusdem Sedis protectione militare, precipuisque honoribus, & gratiis extolli, & decorari debeat; Congregationem ipsam, illiusque Monasteria, Ecclesias, & loca qualibet, ac illorum Canonicos, seu personas, presentes, & futuras (vagabundis, & fugitivis exceptis, aut aliter extra Ordinem, seu Congregationem ipsam, absque Superiorum licentia commorantibus, quibus nolumus hac aliquater suffragari) a quorumcumque predictae Sedis Legatorum, ac ejus Nuntiorum, Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, & aliorum quorumcumque Judicum, ordinariorum aut extraordinario-

Privilegia omnia approbat. De his vide, que post Concil. Trid. Statuit Pius V. in Const. Et si mendicantium.

Exemptionem a superioritate aliorum concedit. Tu de Conc. Trid. sess. 24. c. 11. §. seq. & bullam Clem. VIII. n. 39. suscepti.

Et etiam a synodalibus, & Processionum evocationibus. Contrarium statuit Conc. Trid. sess. 20. cap. 2. §. 1. §. 2. cap. 12.

Sub protectione Sedis Apostolicæ recipi.

rum jurisdictione, auctoritate, potestate a dominio, visitatione, cura, ac caritativi subsidii subventionem, & exactionum, quarumcumque praestatione, necnon Synodalibus, & alterius cujuscumque Congregationis, seu processionum evocationibus, motu, & scientia predictis, peccatis, & omnino eximimus, ac totaliter liberamus, eamque in jus, & proprietatem beati Petri, ac Sedis eiusdem, & sub eorum spirituali protectione, atque nostra suscipimus.

§. 11. Ita quod de cetero cum Monasteriis, membris, Ecclesiis, locis, personis, & iuribus suis quibuscumque, eidem Sedi immediate subjecta existat, & omnino esse censetur, Quodque Legati, aut Nuntii prefati, seu locorum Dioecesani, aut alii Ordinarii quicumque, vel aliae quavis personae, quantacumque ampla prefulgeant dignitate, seu praesentia, in Congregationem, & Canonicos, personas, Monasteria, Ecclesias, membra, & loca predicta, utpote prorsus exempta, excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententias, seu alias censuras, sive poenas, specialiter vel generaliter, eorum auctoritate ordinaria promulgare, nec ullam in Monasteria, Ecclesias, personas, & loca huiusmodi praesentiam, superioritatem, & jurisdictionem quomodolibet exercere possint, etiam ratione contractus, vel delicti, seu rei de qua ageretur, ubicumque in eorum contractus, committatur, delictum, & res ipsi consistat. Decernentes ex nunc omnes, & singulos processus, ac excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententias, censuras, & poenas, quas, & quicquid, contra Congregationem, seu illius Canonicos, Monasteria, personas, Ecclesias, & loca, haberi, & fieri contigerit, seu etiam promulgari, irritos, & inanes, nulliusque roboris, & momenti esse, ac pro nullis, & infectis haberi debere, etiam exemptione Congregationis, quam tamquam notoriam, & manifestam haberi volumus, non aliter allegata seu aliter de ea mentione facta.

§. 12. Praeterea ne Congregationem ipsam, & illius Canonicos per locorum ordinariorum, quavis occasione vel causa, & praesertim ratione Parochialium Ecclesiarum, seu aliorum locorum dicte Congregationis pro tempore, quibus cura animarum imminet, molestari contingat, & huiusmodi pretextu in Congregationem, & Canonicos predictos, aliquam superioritatem seu dominium habere praetendant, ipsis quoque concedimus, & indulgemus, ut in Parochialibus Ecclesiis huiusmodi possit Congregatio ipsa, seu illius Canonici predicti per se aut per Presbyteros seculares, vel regulares, sui aut cujuscumque alterius Ordinis, alias tamen habiles, & idoneos, ad ipsorum nutum deputandos, & amovibiles, animarum curam predictorum Parochianorum, Ecclesiarum Parochialium huiusmodi, & libere, & licite exercere. Quodque ipsi Capellani dum curam huiusmodi gerent, ea libertate, & exemptione fungantur, & ubique fruantur,

Exemptionem a superioritate aliorum concedit. Tu de Conc. Trid. sess. 24. c. 11. §. seq. & bullam Clem. VIII. n. 39. suscepti.

ac si ex Canonicis Congregationis, & Ordinis extiterint.

§. 13. Et quia eiusdem Congregationis Canonici, de locis ad loca illius saepius transferuntur, propter quod perpetuam in certis, & determinatis dicte Congregationis Monasteriis, seu Ecclesiis, aut locis non habent mansionem, volumus, atque concedimus, ut liceat eidem Congregationi, suos Canonicos ad omnes, etiam sacros ordines promovendos, idoneos tamen, & juxta conscientiam Praelatorum illius approbatos, quibuscumque maluerint Catholicis Antistitibus, gratiam, & communionem Apostolicae Sedis habentibus presentare, ipsique Antistites presentatos a suis Praelatis Canonicos, sine ulla examinatione per eosdem Antistites facienda, vel absque alia promissione, aut obligatione promovendorum Canoniorum, ad ordines quoscumque etiam sacros promovere possint, ac debeant.

§. 14. Porro ut Congregatio ipsa circa celebrationem Missarum etiam specialibus privilegiis gaudeat, eidem pariter, & illius Canonice pro tempore concedimus, ut in ipsorum itineratione Altare portatile cum debita reverentia, & honore habere, super quo, tamen in locis congruis, & honestis, Missas, & alia divina officia, etiam per unam horam ante diem, & usque ad horam nonam in ipsa itineratione, aut alias ad hoc causa subsistente celebrare, & sacramenta Ecclesiastica ibidem recipere possint.

§. 15. Et ubi generale, seu in aliquo speciali loco interdictum fuerit, in Ecclesiis suis, ac in Altare portatili predictis, & aliis quibuscumque locis honestis, huiusmodi Missas, & alia divina officia celebrare. Ita tamen quod in locis Ecclesiastico interdicto suppositis, debeant januis clausis, & excommunicatis expulsis, atque exclusis, non pulsatis campanis, & submissa voce, eadem divina celebrare, dum tamen ipsi Canonici causam non dederint interdicto, nec contingat id eisdem specialiter interdicti, neque Ecclesie, & loca ipsa fuerint interdicta.

§. 16. Et cum excommunicatis dumtaxat a jure, non tamen pro talibus publicis conversari, dummodo in contemptum clavium non fiat.

§. 17. Necnon omnibus, & singulis, qui in eorum, & dicte Congregationis existunt obsequiis, ac in ipsorum morantur locis, cuncta ministrare Ecclesiastica Sacramenta, & eos cum decedere contigerit, in Ecclesiis suis predictis, libere, & licite sepeliri possint ac valeant, plenam licentiam concedimus, & facultatem.

§. 18. Ceterum, ut Congregatio ipsa, & illius Canonici, majoris immunitatis gratia fruantur, motu scientia, & tenore similibus, volumus atque decernimus, ut ad praestationem, procuratorum Legatorum dicte Sedis, & Nuntiorum ipsius, seu Dioecesanorum locorum, aut exactionum, vel collectionum, vel subsidiorum, vel provisionum, aut onerum quorumcumque,

Canonici ordinentur per Episcopos absque alia examinatione. Hic revocatum est per Concil. Trid. sess. 23. cap. 12.

Altari portatili Canonice uti possint.

Tempore interdicti celebrare valeant. Alter statutum nisi videtur a Conc. Trid. sess. 25. cap. 12.

Cum excommunicatis a jure conversari.

Sacramenta ministrare, & mortuos sepelire.

Exempti sint a solutione omnium praestationum, & decimarum. Ad hoc vide etiam consuetudinem v. Et si mendicantium.